

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2024/25:21

Fredagen den 14 februari

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Elisabeth Svantesson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor
den 21 januari 2025**

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 18 februari 2025

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar finansminister Elisabeth Svantesson med medarbetare välkomna. Vi ska prata om EU-frågor och pengar, och vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Jag har inget att tillägga utöver den skriftliga rapporten.

Jag tycker att alla hjärtans dag i dag kom väldigt lägligt med tanke på allt som har varit och att det är så mycket som är mörkt just nu, så jag skickar runt en ask med geléhjärtan.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Övriga frågor och aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster, bland annat med tanke på behovet av att minska regelbördan.

Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det här är som alltid en informationspunkt, där det handlar om att det polska ordförandeskapet berättar var förhandlingarna befinner sig på olika punkter.

Ordförandeskapet har också bett kommissionen att säga något om det regelförenklingsarbete som man kommer att ägna sig åt på finansmarknadsområdet. Det är sådan information vi kommer att få av kommissionen, helt enkelt.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Konkurrenskraft, förenkling och förbättring av företagsklimatet i Europa: konkurrenskraftskompassen.

Anf. 6 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Den här kompassen har till slut landat på våra bord. Tanken är att kommissionen ska berätta mer om den när vi ses på tisdag. Det kommer att vara en första diskussion om de områden som berör Ekofin.

Det meddelande som man har kommit med – och som vi just nu jobbar för fullt med i Regeringskansliet för att ta fram faktagrunderna kring – är egentligen en förlängning av konkurrenskraftsarbetet. Det handlar alltså om kommissionens arbete utifrån Draghirapporten, som täcker väldigt många områden. Man kan se detta meddelande som en slags färdplan eller riktning när det gäller vart kommissionen tänker sig gå.

Man kommer att ha en diskussion i flera rådskonstellationer, och sedan kommer det såklart att komma förslag utifrån det. Men där är vi inte ännu.

I grund och botten kan man säga att det är bra att frågan om konkurrenskraft fortsätter och att den är så högt upp också på kommissionens dagordning. Det är välbehövligt, som jag vet att många av oss, och alla här, tycker.

Jag ska nämna några saker på Ekofinområdet. Man skriver om sparande och investeringsunionen, som också Draghi lyfte. Man nämner minskad regelbörda och det kommande omnibusförslaget, som också har varit på tal. Det handlar även om en översyn av CBAM. Det kommer alltså att vara en diskussion nu, och sedan kommer detta upp hos er i nämnden och i många olika rådskonstellationer när det kommer förslag och konkretion.

Anf. 7 GUNILLA CARLSSON (S):

Herr ordförande! Tack, finansministern, för genomgången! Jag har några frågor, synpunkter och funderingar.

När det gäller konkurrenskraft tycker vi socialdemokrater också att det är jätteviktigt att jobba med att öka produktiviteten, inte minst när det gäller den inre marknaden och på EU-nivå.

Vi tycker att varje svensk regering borde lyfta upp den svenska modellen i sina ståndpunkter. Det borde lyftas fram hur viktigt det är att man har en välfungerande social dialog, där kollektivavtal är en viktig konkurrensfrämjande del. Både hela den svenska fackföreningsrörelsen och OECD lyfter upp detta.

Jag vet att finansministern tidigare har sagt att detta alltid är viktigt när Sverige är med på EU-nivå, men kommer finansministern också att lyfta fram det? Det här är ju ingenting som står i den svenska ståndpunkten.

Den andra delen gäller kompassen. Det står i underlaget att regeringen fortfarande håller på att analysera vissa delar av kompassen. Det finns ett förslag om ett samordningsverktyg för konkurrenskraft. Vi kan läsa att man vill ha en ökad centralisering och styrning vad gäller nationella reformer och investeringar. Det skulle kunna innebära ingrepp på vår nationella budgetprocess i Sverige.

Mina frågor är: Hur bedömer finansministern det föreslagna samordningsverktyget och hur det kommer att påverka Sverige? Finns det en risk att det skulle kunna innebära en överföring av nationell kompetens till EU-nivå? Eller riskerar vi att förlora full kontroll över vår nationella budgetprocess?

Avslutningsvis: Om finansministern delar denna farhåga – är det någonting som hon då också kommer att lyfta fram på Ekofinmötet?

Anf. 8 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, ministern, för genomgången! Jag instämmer i det som Socialdemokraterna framförde. Det är viktiga saker att ta upp.

Jag vill också göra vissa förändringar av ståndpunkten, och jag tänkte vara väldigt konkret i dag. Från Vänsterpartiets sida är vi inte positiva till att man ska återgå till ett strikt statsstödsregelverk, utan vi tycker att Draghi har många poänger i det han säger.

Vi ser också hur statsstödsregelverken gör att vi ibland har svårt att investera i det vi behöver göra. Det leder mig in på det näst sista stycket i den svenska ståndpunkten, nämligen att regeringen anser att det i huvudsak är privat kapital som behövs för den gröna och digitala omställningen.

Vi har lyssnat på statsministern nyligen, och han sa att det är mer privat kapital som behövs för investeringar i försvarsindustrin. Det är liksom mer privat kapital som behövs till allting! Jag har ingenting emot privat kapital, men det måste också finnas en beredskap från staterna att kunna investera i det som är viktigt.

Utifrån detta har jag ett förslag som innebär att hela den mening som lyder ”en återgång till ett strikt statsstödsregelverk och kontroll” tas bort och att meningen ”regeringen anser att det i huvudsak är privat kapital som behövs” ändras till ”regeringen anser att det behövs privat kapital”.

När jag ändå har ordet vill jag också föreslå att ordet ”fossilfri” när det handlar om energi byts ut till ”förnybar”.

Anf. 9 ANNA LASSES (C):

Herr ordförande! Jag vill också passa på att så här i början önska glad alla hjärtans dag, inte för att det är en kommersiell högtid utan för att jag tycker att det är viktigt att ta varje tillfälle i akt att skänka varandra lite omtanke i dessa tider. Jag uppskattar geléhjärtana som vi fick – tack!

För att nu återgå till dagordningspunkt 4 står Centerpartiet bakom ståndpunkten; det är inget konstigt med den. Vi är väldigt positiva till att man nu verkligen tar regelförenkling och implementering på allvar. Det är otroligt viktigt för EU:s konkurrenskraft och legitimiteten för europeisk politik att vi lagstiftar ändamålsenligt och effektivt.

Däremot har jag ett medskick som kanske mer riktar sig till den svenska regeringen. Vi i Sverige har en tendens att överimplementera regler och vara väldigt flitiga, vilket ibland resulterar i en del krångel i människors vardag. Det här påverkar också konkurrenskraften. Vi minns alla den debatt som uppstod förra året, som i och för sig berodde på en del missförstånd, om löveldning i våra trädgårdar. Vi måste helt enkelt bli bättre på att vara medlemmar och införliva EU-lagar på ett smart sätt i Sverige.

Det vore bra om Sverige och regeringen lite mer utförligt än i dag

årligen rapporterade hur vi implementerar EU-lagstiftningen. Vi skulle också gärna se att man bjöd in våra svenska EU-parlamentariker och hade en öppen debatt just om både regelimplementering och den politiska utvecklingen i EU. Detta är något man skulle kunna göra om inte varje år så åtminstone då och då.

Detta var alltså ett medskick, och annars står vi som sagt bakom standpunkten.

Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Tack för många kloka medskick och frågor! Jag ska svara på de flesta själv och lämna över en fråga om själva samordningsverktyget till Samuel Lindgren.

Det steg och det meddelande som vi har fått nu handlar egentligen om att kommissionen utifrån Draghis rapport har bestämt sig för några huvuddrag, de tre områden som man vill jobba vidare med. Sedan kommer det att vara diskussioner utifrån detta.

Den standpunkt ni har fått i dag går i mycket tillbaka till den standpunkt om Draghirapporten som vi har överlagt om i finansutskottet. Det är i ganska hög grad samma områden.

När det gäller parterna är den svenska modellen självklart en grundbult. Den står vi alltid upp för. Sedan är det inte alltid i just Ekofinrådet vi tar in den frågan. Men den är inte något som någon av oss skäms över; vi är tvärtom väldigt stolta över den svenska modellen och tycker att det är viktigt att vi behåller den. Den kampen utkämpar nog alla åtta partier, även parlamentariker i parlamentet, och regeringen hela tiden. Det är grundbulten; den svenska modellen ska inte vara hotad.

När det gäller budget och budgetöverföring i allt vi gör på EU-nivå är det väldigt skönt och tryggt att vi har en gemensam syn på vad som ska göras nationellt och vad som inte ska göras nationellt. Riksdagen är enig om det nationella versus det som ska göras tillsammans.

I de här tiderna, med många länder som har stora budgetunderskott och höga skulder, vill många gärna se mer av gemensam upplåning, ökad EU-budget och så vidare. Så har det varit de senaste åren. Då håller vi alltid emot. Där får vi hjälpas åt, och jag vill gärna uppmuntra EU-nämndens ledamöter att också göra det när ni träffar kollegor i andra partier i EU. Vi får kroka arm med likasinnade för att driva vår linje; sedan kan man ibland önska att vår linje skulle bestå av några fler.

Jag är alltid oroad ... eller det kanske är fel ordval. Men man ska alltid vara på sin vakt vare sig man pratar om MFF längre fram, om de här verktygen eller om försvarsfinansiering. Man ska vara på sin vakt och se till att vi gör på bästa sätt för svenska skattebetalare men också för EU. Vi har en ohållbar skuldsituation i många länder, och den riskerar att bli ännu värre om alla bara drar på nu.

Man ska alltså alltid vara på sin vakt. Jag vet inte om det var svaret på Gunilla Carlssons fråga, men du får återkomma annars.

Samuel Lindgren kanske kan säga någonting om verktyget, så tar jag de andra frågorna sedan.

Anf. 11 Departementssekreterare SAMUEL LINDGREN:

Som bakgrund till verktyget kan jag säga att kommissionen skriver i kompassen att man vill se mer koordinering. Det här sker redan till viss

del i den europeiska planeringsterminen utan att man gör avkall på finanspolitisk självständighet.

Med det sagt vet vi väldigt lite om exakt vad förslaget kommer att innebära. Man bör nog se det som en del av kommissionens kommande förslag om den fleråriga budgetramen. Det är en del av det paketet. Regeringen kommer att återkomma till riksdagen i den frågan.

2024/25:21
14 februari

Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag ska också svara på Ilona Szatmári Waldaus frågor. När det gäller det privata versus det offentliga är det inte så att Sverige och Sveriges regering tycker att vi ska ha små offentliga investeringar. Vi har stora sådana, och EU har det också.

Utmaningen – och detta vill jag sätta fokus på – handlar om privat kapital. Se till exempel på tillväxten i USA! Vi vet att en stor orsak till att de har en sådan tillväxt är att det finns mer privat kapital där. I Sverige finansierar vi mycket av våra innovationer och företag med privat kapital. Dels finns det människor som är beredda att gå in med större kapital, dels är det många svenska som investerar i fonder och aktier. Detta gör att det frigörs kapital. Det är det som är poängen här.

Men vi ser att det behövs mer privat kapital för att få fart. Det kommer inte att räcka med bara offentligt, men offentligt är väldigt viktigt. Det är inte på något sätt så att det offentliga ska minska, men däremot måste det privata öka. Det finns starka skäl för det.

Regelförenklingar är verkligen en central fråga. Jag har fått många nya kollegor under dessa år, och flera länder, bland andra Tyskland, är ännu mer inne på regelförenkling av rapporteringssystem och annat. Jag tror att det blir stort fokus på det. Självklart ska Sverige inte överimplementera, och här finns en ganska stor samsyn. Jag tar med mig tanken och idén om att ha en diskussion och genomgång av detta. Även om det är nationell politik hänger det ihop. Nationell politik och EU-politik är ju på många sätt en och samma.

Anf. 13 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Jag tackar finansministern för dragningen och informationen.

Jag delar Gunilla Carlssons oro för centraliseringen. Draghirapporten ligger som en halvvåt filt över allting just nu. Det finns mycket som är bra, men det är inte en framkomlig väg med gemensam upplåning. Det finns också en stor risk att politiken börjar styra marknaden, och det vore inte bra.

Jag förstår att detta rör kompassen, men man kan ju inte bortse från tullar och diskussionen om tullar från USA eftersom det kommer att påverka konkurrenskraften. Men något som säkert påverkar ännu mer är Trumps val att ta bort minimiskatten för internationella bolag i USA. Då finns det inte så stora skäl att ligga kvar i Sverige. Detta borde vara det stora samtalsämnet inom EU och OECD, för det slår enormt mot oss. Talar man om det?

Anf. 14 MALIN DANIELSSON (L):

Jag tackar för dragningen.

Konkurrenskraftskompassen innehåller en hel del bra idéer, inte minst vad gäller forskning och innovation och att man kopplar ihop konkurrenskraft och säkerhet, vilket vi nog behöver göra framöver.

När det gäller regelförenkling tas krångliga regler och en del överimplementering av regler i Sverige ofta upp av våra småföretag. Många tycker att det kan vara enklare att förhålla sig till en EU-regel än till 27 nationella regler när de ska ut och konkurrera på marknaden. Regelbördan är något Ursula von der Leyen också har pekat på som en viktig prioritering.

Hur ser regeringen på arbetet med den viktiga regelförenklingen och att man samtidigt inte gör avkall på de värden som vi gemensamt står för när det gäller till exempel klimat, miljö och konsumentskydd? Hur kan man hålla balansen på ett bra sätt framöver?

Anf. 15 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar finansministern för dragningen.

Jag fortsätter i föregående talares spår. Trots att jag och Miljöpartiet i grunden ser positivt på många regelförenklingar finns det en stor oro för just omnibusförslagen. Vi skiljer oss åt när det gäller bland annat vurmen för produktivitet och konkurrenskraft. Det är inte det främsta jag ser behövs för EU i detta läge. Särskilt oroande är att man kommer att göra avkall på andra viktiga värden, till exempel hälsa, välbefinnande, djurvälstånd och, inte minst, miljö och klimat. Denna oro har ni säkert hört från andra håll tidigare, och vad jag förstår är det fortfarande ganska oklart vad omnibusförslagen kommer att innebära. Det finns farhågor om att man kommer att dra undan en del vad gäller djurvälstånd, miljö och klimat.

Om det finns något som kan stilla min oro vore det välkommet att höra. Om inte så undrar jag om ni också reflekterar över detta och kommer att stå upp för dessa värden. Jag tror att Sverige, svenskt näringsliv och vår konkurrenskraft på EU-marknaden har allt att tjäna på att hålla på dessa värden.

Jag funderar också på privata och offentliga investeringar. Det är viktigt att man ser de offentliga investeringarnas värde och roll.

Jag undrar om ni kan säga något mer om översynen av CBAM. Det vore välkommet för att stilla en miljöpartists oro.

Anf. 16 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag tackar för många kloka frågor.

Även om tullar inte är Ekofins område kommer vi givetvis att vid kaffet prata om det som händer. Men det är som sagt inte detta råds beslut. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller skatteundandragandet analyserar vi nu effekterna av detta. Jag vet att det kommer att bli en diskussion på frukosten om detta, så det kommer alltså upp som en fråga på tisdag morgon. Det finns anledning att analysera detta så att vi vet vad det kommer att innebära. Givetvis spelar det stor roll om USA väljer att inte implementera.

Vad gäller regelförenkling och ambitionsnivå lovade jag flera ledamöter här förra gången apropå punkten om omnibus med mera att ta upp frågan om att även om regler förenklas och rapporteringskraven minskar ska ambitionsnivån inte sänkas. Jag tror nämligen att det är möjligt att göra både och. Vi kommer att följa frågan noga. >>> **Hemlig**

enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<Men i grund och botten uppfattar jag att alla 27 länder vill hålla en hög ambitionsnivå, och vi kommer självklart att fortsätta att driva denna fråga. Det är viktigt att det blir regel- och rapporteringsförenklingar som gynnar företag och minskar kostnader men ändå inte sänker vår gemensamma ambitionsnivå.

Den 26 februari kommer kommissionens omnibusförslag. Ännu är det inte så många förslag, men man har nämnt dem i meddelandet. Då kommer vi att hantera dem och självklart komma tillbaka till riksdagen. Detta är ett meddelande, och det kommer att bli förslag. Vi återkommer då både till fackutskott och EU-nämnd.

Vi är positiva till att det görs en översyn av CBAM under året. Det handlar främst om att åtgärda uppenbara brister i förordningen, till exempel genomföra viktiga regelförenklingar för de företag som omfattas. Det handlar alltså även här mest om regelförenklingar. Man ser att alla de olika initiativ som har kommit på senare år har hög ambitionsnivå, men det finns ändå saker att göra för att förenkla. Kommissionens ordförande har också gett alla kommissionärer i uppgift att på sina områden se över implementering, regelförenkling och uppföljning. Det är i grund och botten det denna punkt handlar om.

Anf. 17 ÅSA ERIKSSON (S):

Herr ordförande! Jag fortsätter där finansministern slutade, just om CBAM. Även vi socialdemokrater är oroliga över det som står i bakgrunden. Vi menar att det är av allra största vikt att vi slår vakt om CBAM för att också slå vakt om europeisk stål- och aluminiumindustri. Utan CBAM kommer vi inte att ha någon sådan industri kvar eftersom vår industri tar ansvar, går med i den gröna omställningen och kommer att bli utkonkurrerad av fulstål om vi inte har kvar CBAM.

Jag ber därför om ett förtydligande av vad det innebär att åtgärda uppenbara brister.

Givetvis ska vi inte ha felaktigheter i regelverken, och vi ska såklart göra vad vi kan för att underlätta för företagen. Även för oss socialdemokrater är regelförenklingar viktiga, men det får inte ske på bekostnad av den fortsatta gröna omställningen. Den globala uppvärmningen pausar inte för att vi har fått högnationalistiska krafter som styr europeiska länder, utan vi måste gå vidare. Det är också en jättestor konkurrensfördel för svensk industri att vi ligger så långt fram i den gröna omställningen.

För att slippa anmäla avvikande ståndpunkt ber jag om ett förtydligande från finansministern av vilka uppenbara brister som ska åtgärdas. Kommer finansministern att slå vakt om CBAM och möjliggöra för europeisk stål- och aluminiumindustri att fortsätta sin omställning?

Anf. 18 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Låt mig förtydliga när det gäller privat kapital att jag inte föreslog att det skulle strykas utan ordet "huvudsak". Vi kommer inte att klara en omställning med enbart privat kapital, utan statsstöd behövs också. Därför behöver statsstödsregelverket ses över.

I övrigt har det framförts väldigt bra synpunkter av samtliga mina kollegor på denna sida av bordet, och jag ser fram emot ytterligare svar.

Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det vi säger är att vi är positiva till en översyn av CBAM med det fokus man har nämnt, det vill säga regelförenklingar. Vi är väldigt tydliga med att det ska vara detta fokus, och självklart ska ambitionsnivån inte sänkas. Vi ställer oss bakom att det blir en översyn, och när den är gjord får vi se vad man har kommit fram till. Det är för tidigt att säga något om det.

Kommissionen har som jag uppfattar det ingen vilja att sänka ambitionsnivån. Men de vill underlätta och regelförenkla. Det handlar också om kampen med USA. Vi ska hålla en hög, grön ambitionsnivå, men vi måste också se till att vi inte överbelastar våra företag i denna och andra sektorer med onödiga rapporteringskrav. Vi är som sagt positivt till översynen, och när den är klar får vi diskutera de förslag man har kommit fram till och vad kommissionen ska gå vidare med. Men där är vi inte i dag.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Vänsterpartiet har anmält avvikande ståndpunkt om statsstöd och fossilfrihet. Hur var det med Socialdemokraterna? Vad landade ni i?

Anf. 21 ÅSA ERIKSSON (S):

Herr ordförande! Det låter bra att finansministern säger att man fortsätter att ha höga ambitioner, men vi fick inte något konkret svar på vad översynen innebär. Jag litar inte riktigt på dessa höga ambitioner. Vi har hört vad EPP-gruppen har sagt om att man ska pausa i gränsjusteringsmekanismer. Det står inte vi socialdemokrater bakom, så vi måste nog anmäla avvikande ståndpunkt.

Anf. 22 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag glömde att också instämma i det Vänsterpartiet har framfört och där vi ofta gemensamt brukar trycka på att vi ska ha begreppet förnybart i stället för fossilfritt. Det är ingen okänd och chockerande åsikt som framförs utan det är mer att jag vill understryka att det finns ett medhåll. Jag skulle vilja anmäla en avvikande ståndpunkt i den frågan gemensamt med Vänsterpartiet, men också angående översynen vad gäller omnibus och CBAM.

Även om man från finansministerns håll säger att ambitionsnivåerna fortsatt ska vara höga och att det är viktigt är jag också medveten om vad den moderata gruppen i Europa har kommit fram till om positionen att pausa klimatarbete och liknande, så jag vet ju att det finns stora drivkrafter i detta. Att då öppna en lagstiftning som vi från de gröna partierna i stort sett är väldigt nöjda med om att det finns CBAM och liknande, och i kombination med oron för vad omnibus kan innebära när man pratar regelförenkling, leder till att jag vill anmäla en avvikande ståndpunkt i de frågorna.

Anf. 23 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag ansluter mig till denna avvikande ståndpunkt. Jag vet inte om Miljöpartiet och Socialdemokraterna har samma avvikande ståndpunkt. Om det inte är samma ansluter jag mig till Miljöpartiets båda avvikande ståndpunkter.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:
Vad säger ni i de partierna?

2024/25:21
14 februari

Anf. 25 ÅSA ERIKSSON (S):

Det är i och för sig trevligt när vi kan samskriva, men jag tror att Miljöpartiets avvikande ståndpunkt var bredare. Vår handlar bara om CBAM.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Då tolkar jag det som att det finns en avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna om CBAM, från Vänsterpartiet om statsstödsregler och privat kapital och en gemensam avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet och Miljöpartiet gällande fossilfritt versus förnybart, där ni föredrar förnybart. Det finns också en gemensam avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet och Miljöpartiet gällande CBAM och omnibus.

I övrigt konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina.

Anf. 27 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Detta är också en stående punkt, som ni vet. Den här gången har det polska ordförandeskapet bett kommissionen att berätta hur arbetet med sanktionerna går och hur de efterlevs. Jag tror att det kommer att bli en väldigt bred diskussion, och kanske alldeles särskilt på grund av vad som hänt bara det senaste dygnet. Det kommer inte att vara något nytt förutom att kommissionen helt enkelt berättar om genomförandet av sanktionerna.

Anf. 28 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Nu fick jag ju svar på en av mina frågor, som var just hur det går med efterlevnaden. Det är ju det ni ska prata om, så det stämmer ju.

Det finns ett antal saker som regeringen lyft upp i sin ståndpunkt, inte bara en gång utan flera. Det är detta med sänkt oljepristak och, som vanligt, de ryska immobiliserade tillgångarna. Det borde verkligen vara tillfälle nu att komma överens i Europa om att man ska gå vidare. Jag vet att Sverige driver på, men hur låter det?

Slutligen undrar jag också hur det egentligen är med den ryska ekonomin. I tidningarna har vi nu kunnat läsa att Ryssland kommer att vara rustat för storkrig inom de närmaste fem åren. Samtidigt skrivs det ofta om rysk propaganda och att rysk ekonomi egentligen blöder. Jag funderar lite på hur man ska förhålla sig till dessa rykten och vad det pratas om i EU när det gäller detta.

Anf. 29 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Tack för dessa frågor! Som ni vet är det egentligen utrikesrådet som hanterar frågor om sanktioner. Sedan pratar vi finansministrar alltid om detta ändå – vi pratar som sagt var om det mesta.

Oljepristaket är en fråga som vi i de nordisk-baltiska staterna driver väldigt hårt. Det tangerar ju nästa fråga om rysk ekonomi, men vi vet ju att de största intäkterna kommer från olja. Det är därför det är så viktigt att sänka taket – den frågan tillsammans med immobiliserade tillgångar. Nu har vi ju ändå kommit ett bra steg framåt när G7 tog steget vidare och vi i EU också har gjort det, men vi driver ju hela tiden på för att vi ska göra mer och försöker flytta positionerna. Det ska ni veta att vi jobbar hårt med.

När det gäller den ryska ekonomin är den som jag har nämnt tidigare betydligt sämre än vad Putin, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, vill ge sken av. Jag har nog berättat tidigare för nämnden om förra gången jag var i Washington och vi hade ett rundabordssamtal om Ukraina. Nästan alla länder var där, och jag konstaterade att vi inte ska gå Putins ärenden och att det var dåligt att man tänkte skicka en IMF-delegation, artikel 4, för att granska rysk ekonomi – alltså granska som man gör i Sverige.

Det var en ytterst dålig idé, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Vi kan inte sprida en bild som inte ens är sann, utan som är Putins bild av den ryska ekonomin.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi får se vad som händer de närmaste dagarna och de närmaste veckorna, men Putin slutar inte kriga för det. Det är dock viktigt att alla förstår att sanktionerna biter. Det är därför vi har drivit den här frågan så hårt. Sanktioner biter, och vi måste fortsätta med dem.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det är onekligen ett intressant frågekomplex. För egen del kan jag konstatera att den ryska krigsbudgeten beskrivs vara större än den gemensamma europeiska krigsbudgeten. Å andra sidan lägger man proportionellt sett en mycket större del av sin samlade ekonomi på detta för att man befinner sig i krig och fokuserar allt på detta. Det är klart att det inte blir mycket över till annat – som välbefinnande och sådant – i ett sådant upplägg.

Vi har ingen mer på talarlistan och jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nu till dagordningspunkt 6, EU:s budget, Rådets rekommendation om beviljande av ansvarsfrihet för kommissionen för genomförandet av budgeten för 2023. Det är ett antagande.

Anf. 31 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Den här frågan överlades också i finansutskottet för några veckor sedan. Regeringen ser väldigt allvarligt på den kritik som revisionsrätten också har varit här och berättat om för oss. Felprocenten är den högsta på länge. Vi menar att Sverige varken kan avstå eller rösta ja, utan Sverige ska rösta nej. Jag tror att ni har fått ett uttalande som Danmark, Finland, Nederländerna, Österrike och Sverige kommer att lämna in. Det handlar om att vi helt enkelt inte heller tycker att rekommendationen fullt ut återspeglar rapporten. Vi tänker rösta nej.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Jag kan för egen del konstatera att om EU hade varit ett privat företag hade dessa 5,6 procent sannolikt varit hela vinstmarginalen. Om EU hade

Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Vi delar förstås regeringens ståndpunkt. Det är ju väldigt tydligt att kommissionen inte delar EU-revisionens syn. Detta är ett stort problem som bara fortsätter år efter år. Finns det fler medlemsstater som ser problemet med detta och faktiskt tar det på allvar? Vi kan ju inte fortsätta såhär – och det går ju åt fel håll.

Anf. 34 JAN ERICSON (M):

Jag ska bara göra ett kort inspel med koppling till detta. Det har kommit en ny rapport från Transparency International om korruptionsläget runt om i världen. Där kunde man konstatera att det inom EU var ganska mörka siffror. Korruptionen ökar tyvärr i stort sett i alla länder, till och med i Sverige. Det var bara Danmark som hade klarat sig utan försämring.

Jag tycker att detta ska finnas med i bakgrunden. Även om man väl inte har hittat så mycket ren korruption i EU har man ändå skickat ett antal ärenden vidare till åklagarmyndigheten. Jag hoppas att frågan om korruption inom EU också är något ni pratar om, även om det inte hör direkt till dagordningen. Det har ändå en viss koppling till denna fråga, tycker jag.

Anf. 35 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det korta svaret på Charlotte Quensels fråga är att det absolut är för få länder som driver den här frågan och tycker att det är allvarligt. Jag undrar om Carl Asplund vill lägga till något när det gäller arbetet med synen på kommissionen versus revisionsrätten? Carl har jobbat med detta oerhört många år. Han är bäst.

Anf. 36 Departementsrådet CARL ASPLUND:

Vi jobbar väldigt nära våra likasinnade länder, och vi gör också stora ansträngningar för att vidga kretsen av likasinnade länder för att göra ett större avtryck.

En reflektion man kan göra är att det i förhandlingen om årsbudgeten var fler medlemsstater än vanligt som gav uttryck för sitt missnöje genom att lägga ned sina röster. Vi läser nog av ett något ökat tryck i dessa frågor.

Samtidigt vill de länder som har stora intressen på återflödessidan inte undergräva detta återflöde. Det är naturligtvis en spänning i rådet, men vi verkar för att använda denna på bästa sätt.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Med detta tror jag inte att vi har någon mer på talarlistan. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi rör oss vidare på dagordningen och kommer till punkt 7, Slutsatser om budgetriktlinjerna för 2026, godkännande.

Anf. 38 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Vi ställer oss bakom riktlinjerna. Det ser på det hela bra ut från ett svenskt perspektiv. Det handlar om en återhållsam budget,

att vi ska ha tillräckliga marginaler och att Ukraina ska prioriteras. Vi ställer oss bakom dessa.

Anf. 39 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Det är inget konstigt med riktlinjerna, och de är än så länge väldigt allmänt hållna. Jag vill ändå göra ett medskick inför att det sedan blir mer detaljerat.

Självklart står Centerpartiet bakom sund ekonomi, effektivitet och prioriteringar. Med detta sagt och beroende på hur saker och ting utvecklar sig kan det i det här läget behöva finnas en öppenhet för att kunna lägga medel när det handlar om Europas säkerhet, så att det inte blir så att man låser sig för hårt. Man får naturligtvis omprioritera inom budgeten, men vi måste verkligen stå upp för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatliga principer. Detta måste få kosta.

Ukraina är en självklar prioritering, liksom Europas säkerhet. Det gäller inte bara Europas gränser, utan det handlar också om att kunna rusta militärt genom produktion, civilförsvaret, konkurrenskraft, livsmedelsförsörjning, energi och klimatet.

Slutligen något högaktuellt just nu: biståndet. Där vill vi verkligen göra ett starkt medskick att man *inte* ska skära ned EU:s bistånd utan behåller detta. Vi har ett enormt ansvar med tanke på vad som händer just nu.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Då har jag ingen mer på talarlistan och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då kommer vi till dagordningspunkt 8, Genomförande av ramverket för ekonomisk styrning, a och b.

Anf. 41 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag tar a och b samlat. Det blir enkelt.

Förra mötet antog vi väldigt många rekommendationer om medelfristiga planer. Nu är det dags för Ungern. Detta har släpat efter, eftersom det har tagit lite längre tid för kommissionen att granska denna plan. Nu har de lämnat en positiv bedömning.

På grund av förseningen sköt man också upp den andra rekommendationen vad gäller Ungern, som handlar om hur de ska få bukt med sina stora underskott. Den kommer vi också att anta.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<det, utan det handlar helt enkelt om att den första nettoutgiftsbanan inte var i linje med de finanspolitiska reglerna. Därför har det tagit lite tid, och de har kommit in med kompletteringar. Men både kommissionens och vår bedömning är ändå att vi nu kan ställa oss bakom de här rekommendationerna.

Anf. 42 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag tror att finansministern svarade på det som var min fråga, men jag vill ändå ställa en kontrollfråga.

Det är ju ingen hemlighet att EU-kommissionen med rätta har fryst och till och med inte betalat ut EU-pengar till Ungern på grund av att de har stora brister i rättsstaten och inte följer de av unionen gemensamt satta

demokratiska värderingarna. Men ska vi förstå det som att det som nu hanteras och som regeringen är beredd att ställa sig bakom handlar om planer framåt i tiden? Finns alla de här processerna igång för att sedan följa upp hur man ska hantera eventuella pengar som ska utbetalas till Ungern? Är det så vi ska förstå det här? Då kan det finnas anledning att ställa sig bakom en plan. Men det går verkligen inte åt rätt håll i Ungern – snarare tvärtom.

Anf. 43 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Jag tackar för informationen.

Jag har ingenting att säga om Ungern, men det är ju några länder som inte har lämnat in några planer än. Ser regeringen någon risk med det? Man hör ju tongångar om att vissa redan vill frångå den överenskomna nya banan. Man ser utspel från vissa politiker. Ser regeringen en risk att det kommer att vara fler som faktiskt frångår?

Jag ska erkänna min okunnighet – Italien, ligger de på rätt bana?

Anf. 44 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Italien har en plan som är godkänd.

Det här handlar ju om Ungerns nationella budget. Det är inte kopplat till EU-stöd eller annat, utan det handlar om deras egen budget och den medelfristiga planen. Det handlar om deras bana och deras nettoutgifter, helt enkelt. Det kan Matilda Ernkrans känna sig trygg med.

Det kommer att bli en vår och ett år fulla av diskussioner om försvarsfinansiering och det nya ramverket, tror jag. Man märker redan nu att det är länder, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, som inte når upp till 2 procent för Nato och har stora skulder. Men det är inte en diskussion här. Nu ska vi bara godta Ungerns egen nationella plan och ingenting annat.

Anf. 45 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Jag frågade om länderna som inte har lämnat in planer, till exempel Tyskland, och om regeringen ser någon risk med det. Det var bara det. Jag vet att det inte behandlas på mötet, men det rörde de nya reglerna allmänt.

Anf. 46 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

I grund och botten tror jag att det handlar mer om att de har bytt regering eller inte fått någon på plats.

Nu har ju Belgien efter åtta månader lyckats få en regering på plats. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Nu tar vi oss till dagordningspunkt 9, som både jag och finansministern har varit och nosat på. Den heter Den europeiska planeringsterminen 2025, a och b.

Anf. 48 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Den här frågan var också uppe på förra Ekofin, och nu ska vi godkänna rådsslutsatser om den årliga förvarningsrapporten.

Bara kort kan man säga att rådet, alltså Ekofin, i mångt och mycket har samma bild som kommissionen och att regeringen kan ställa sig bakom de slutsatserna. Det är punkt a – punkt b handlar om en rekommendation till euroländerna. Där har vi inte rösträtt, så det spelar egentligen ingen roll vad vi tycker.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi börjar med a – där finns det stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

När det gäller b tackar vi för informationen.

Dagordningspunkt 10, Slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, blir en A-punkt.

Dagordningspunkt 11 ska vi samråda om. Den heter Förberedelser inför G20-mötet med finansministrarna och centralbankscheferna den 26–27 februari 2025: Europeiska unionens mandat.

Anf. 50 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Som ni vet har EU en stol vid bordet, och nu är det dags för Polen att vara med och representera EU i Sydafrika. Vi kommer att besluta om gemensamma positioner, och dem kan regeringen ställa sig bakom.

Jag kan bara nämna för nämnden att Sverige har blivit inbjudet som land att vara med i det finansiella spåret. Det är faktiskt första gången någonsin. Många av er känner Håkan Juholt. Jag och Håkan Juholt har jobbat rätt hårt i ett halvår för detta, och till slut lyckades vi. Nu sitter jag här och skryter för nämnden; det är inte meningen. Men jag är väldigt glad därför att det här gör att Finansdepartementet och Riksbanken kan vara på plats på G20-möten under det här året. Är det någon gång det är bra att vara på plats och lyssna och ta in och prata med många runt bordet och såklart också påverka är det nu, så det känns roligt att Sverige får vara med.

Anf. 51 ANNA LASSES (C):

Jag tycker att slutsatserna är bra. Framför allt tycker jag att det är bra att det nämns mycket om klimat och grön omställning, vilket leder till min fråga: Hur tror vi att USA kommer att agera på det här mötet?

Anf. 52 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det är många som förknippar miljöarbete och miljöfrågor med klimatarbetet. Vi har Parisavtalet, som är oerhört välkänt och vedertaget, men vi har faktiskt också motsvarande vad gäller biologisk mångfald.

Den frågan har lite svårt att liksom ta för sig och finnas och genomsyra politiken i internationella samtal, så jag vill göra ett medskick om den. Det finns nämligen en överenskommelse i detta som de flesta av världens länder har skrivit på.

Bland andra Romina Pourmokhtari har varit med och drivit att man för att kunna bevara den biologiska mångfalden också måste styra om från naturskadliga verksamheter till att skydda, stötta och ställa om. De här pengarna måste vi prata mycket mer om.

Jag är glad att det globala klimatarbetet nämns, men jag önskar att vi på dessa viktiga möten också kunde prata om det globala miljöarbetet för att också fånga upp allt det som måste göras inom biologisk mångfald.

Anf. 53 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Bra medskick – tack för det!

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Den ekonomiska återhämtningen i Europa, Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Anf. 55 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Här ska vi återigen fatta beslut om uppdaterade planer, i det här fallet Lettlands och Belgiens. Det är ganska små förändringar, och det handlar om objektiva omständigheter. Vi kan ställa oss bakom de här besluten.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag kan då konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Sedan har vi dagordningspunkt 13, Övriga frågor.

Anf. 57 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Här har Spanien nämnt att man vill göra reklam för Sevillekonferensen i sommar. Den handlar om att mobilisera utvecklingsfinansiering, och man tänker göra lite annonsering för det bland finansministrarna – inga beslut, bara reklam.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Då tackar vi finansministern med medarbetare för medverkan på dagens sammanträde med EU-nämnden. Trevlig helg och glad alla hjärtans dag!

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	2
Anf. 7 GUNILLA CARLSSON (S)	2
Anf. 8 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	3
Anf. 9 ANNA LASSES (C).....	3
Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	4
Anf. 11 Departementssekreterare SAMUEL LINDGREN	5
Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	5
Anf. 13 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	5
Anf. 14 MALIN DANIELSSON (L).....	6
Anf. 15 REBECKA LE MOINE (MP).....	6
Anf. 16 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 17 ÅSA ERIKSSON (S)	7
Anf. 18 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	8
Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21 ÅSA ERIKSSON (S)	8
Anf. 22 REBECKA LE MOINE (MP).....	8
Anf. 23 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	9
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 25 ÅSA ERIKSSON (S)	9
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 27 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	9
Anf. 28 ANNA LASSES (C).....	9
Anf. 29 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 31 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	11
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	11
Anf. 34 JAN ERICSON (M)	11
Anf. 35 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	11
Anf. 36 Departementsrådet CARL ASPLUND.....	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 38 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12
Anf. 39 ANNA LASSES (C).....	12

Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	12	2024/25:21
Anf. 41 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12	14 februari
Anf. 42 MATILDA ERNKRANS (S).....	13	
Anf. 43 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	13	
Anf. 44 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	13	
Anf. 45 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	14	
Anf. 46 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	14	
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 48 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	14	
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 50 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	14	
Anf. 51 ANNA LASSES (C).....	15	
Anf. 52 REBECKA LE MOINE (MP).....	15	
Anf. 53 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	15	
Anf. 54 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 55 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	15	
Anf. 56 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 57 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	16	
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	16	